

SUURTEN KUNTAYHTYMIEN PKS- RAPORTTI

Tammi – maaliskuu 2024

ESPOO
ESBO

Sisällysluettelo

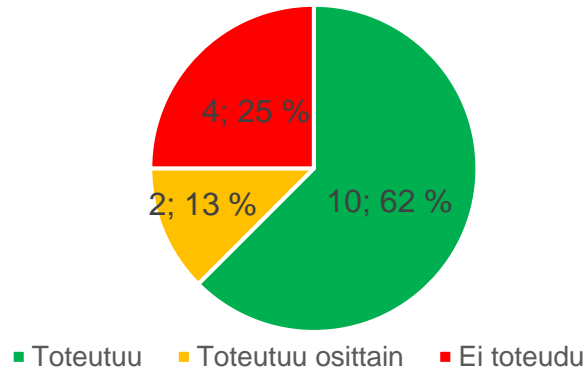
Yhteenveto toiminnasta ja taloudesta	3
HSL	
• Olennaiset nostot raportointikaudella	4
• PKS-omistajaohjaustavoitteiden seuranta	5
• Tuottavuusohjelman seuranta	8
• HSL:n oman strategian eteneminen	10
• Talouden seuranta	13
HSY	
• Olennaiset nostot raportointikaudelta	18
• PKS-omistajaohjaustavoitteiden seuranta	19
• Tuottavuusohjelman seuranta	22
• Talouden seuranta	24

Yhteenveto toiminnasta ja taloudesta tammi-maaliskuussa 2024

Tällä Helsingin, Espoon ja Vantaan yhteisellä raportilla seurataan suurille kuntayhtymille asetettujen omistajaohjaustavoitteiden toteutumista sekä kuntayhtymien toimintaa ja taloutta.

Tammi-maaliskuun 2024 tilanteen mukaan kuntayhtymille asetetuista tulostavoitteista **kaksi** on toteutumassa täysin. **Neljä** tavoitetta ollaan saavuttamassa osittain ja yhdenkään ei ennusteta jäävän täysin toteutumatta.

Arvio PKS-omo-tavoitteiden toteuma mittareittain, tammi-maaliskuu 2024

PKS-omistajaohjaustavoite	Arvio toteutumisesta Q1
HSL 1. Tuottavuuden nousu koko tarkastelukaudella yhteensä vähintään 5 % vuosien 2015-2019 keskiarvoon verrattuna.	33 %
HSL 2. Kuntakohtaiset subventio-osuudet tarkastelukauden loppuun mennessä enintään 50 % kuntakohtaisista kokonaiskustannuksista.	67 %
HSL 3. Joukkoliikenteen toimivuuden parantaminen ja vastuullisuus.	100 %
HSY 1. Tuottavuuden nousu vuosittain vähintään 1,5 %.	100 %
HSY 2. Ympäristövastuullisuuden lisääminen.	67 %
HSY 3. Vesi- ja jätehuollon toimivuuden parantaminen	50 %

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Olellaiset nostot toiminnasta raportointikaudella:

- Matkustajamäärissä ja lipputuloissa olemme hieman jäljessä tavoitteista, mutta kehityssuunta on edellisvuoteen verrattuna positiivisella uralla.
- Nousijamäärien ennustetaan jäävän 364 milj. nousuun kun tavoite on 375 milj. nousua.
- Helmikuun lakot sekä alkuvuoden heikot keliolosuhteet ovat vaikuttaneet nousijamääriin negatiivisesti, mikä on näkynyt myös erityisesti kertalippujen menekissä.
- Lipputulojen arvioidaan samaan aikaan jäävän 378 milj. euroon kun tavoitteena on 385 milj. euroa (ennuste 7,2 milj. euroa/-1,9 % alle talousarvion). Etenkin AB-vyöhykkeen lipputulojen arvioidaan jäävän talousarvion tavoitteesta 12,9 milj. eurolla (-5,0). AB-vyöhykkeen myydyt kappalemäärät ovat laskeneet alkuvuoden aikana selvästi. HSL tulee selvittämään myöhemmin hinnan alennusten sekä vyöhykkeiden että lippulajien siirtymien vaikutukset AB-vyöhykkeen lipputuloihin paremman ymmärryksen luomiseksi.
- Erilaiset työmaat aiheuttavat läpi vuoden häiriöitä ja katkoksia joukkoliikennepalveluihin.
- Toimintamenojen ennustetaan olevan lähellä talousarviota, jääden hieman talousarviota alhaisemmalle tasolle.
- Tulosenuste on 36 milj. euroa alijäämäinen kun talousarviossa varauduttiin 31 milj. euron alijäämäväliseen tulokseen. Alijäämä voidaan kattaa kertyneistä ylijäämistä.
- HSL edistää matkustajamäärien ja lipputulojen ns. Nousut nousuun toimenpiteitä suunnitelmien mukaan. Vuoden 2024 alussa aloitettua vahvempaa brändimarkkinointia jatketaan.

Omistajaohjaustavoitteiden seuranta 1/3

Tavoite 1: Tuottavuuden nousu koko tarkastelukaudella yhteensä vähintään 5 % vuosien 2015-2019 keskiarvoon verrattuna.

MITTARIT	ARVIO TAVOITTEEN TOTEUTUMISESTA Q1	LYHYT KUVAUS TOTEUMASTA
1. Tuottavuusohjelman laatiminen ja toimeenpano sisältäen tuottavuusmittarien päivittämisen sekä muut tarvittavat toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi jäsenkuntien taloustilanteet huomioon ottaen.	Toteutuu osittain	Talouden tasapainottamistoimia toteutetaan strategiakaudella suunnitellusti. Tuottavuusohjelman väliarviointi toteutetaan vuoden 2024 aikana (tavoitteena käsittely HSL:n hallituksessa ja yhtymäkokouksessa syksyllä 2024). Kustannustehokkuutta edelleen haastaa hintatason riskit ja inflaatio sekä erityisesti matkustajamäärien tavoitteita hitaampi kehitys.
2. Matkustajakilometrikustannus (infrakulujen kanssa ja ilman).	Ei toteudu ollenkaan	Kustannustavoitteita haastaa erityisesti matkustajamäärien tavoitteita heikompi kehitys. <ul style="list-style-type: none">Ilman infrakuluja tavoite matkustajakm-kustannukseksi vuodelle 2024 on 0,27 €/matk.km pl. infrakustannukset (2023 toteuma: 0,28 €/matk.km). Ensimmäisessä osavuosikatsausennusteessa matkustajakm-kustannus jää tavoitteesta ennusteen ollessa 0,30 €/matk.km pl. infrakustannukset.Infrakulujen kanssa TA-tavoite matkustajakm-kustannukseksi on 0,38 €/matk.km (2023: 0,37 €/matk.km).). Ensimmäisen osavuosikatsausennusteen mukaan matkustajakm-kustannus infrakustannusten kanssa on 0,40 €/matk.km.
3. Nousujen määrä	Toteutuu osittain	Nousijamäärä (matkustajamäärä) –tilastoja raportoidaan kuukausittain. Ensimmäisen kolmanneksen (tammi-maaliskuu) nousijamäärät ovat ed. vuotta 1,9 % paremmat vaikka asetetuista nousijatavoitteista ne ovat hieman jäljessä. Ks. Sivu 11 nousijamäärien tavoitteista ja toteumista.

Omistajaohjaustavoitteiden seuranta 2/3

Tavoite 2: Kuntakohtaiset subventio-osuudet tarkastelukauden loppuun mennessä enintään 50 % kuntakohtaisista kokonaiskustannuksista.

MITTARIT	ARVIO TAVOITTEEN TOTEUTUMISESTA Q1	LYHYT KUVAUS TOTEUMASTA
1. Tuottavuusohjelman ja muiden suunnitelmien toteuttaminen ja muokkaaminen siten, että kuntakohtainen subventiotavoite voidaan saavuttaa.	Ei toteudu ollenkaan	Ensimmäisen osavuositarkastusennuste vuoden 2024 keskimääräiseksi subventioksi on 57 %. Kuntakohtaiset ennusteet toteumasta jaksolla ovat Helsinki 54,5 %, Espoo 69,0 % ja Vantaa 49,9 %. Keskimääräinen subventio on noussut yli HSL:n strategian tavoitteen, koska tulojen ennustetaan jäävän tavoitteesta, eikä kustannusten alittuminen kata ennustettua tulotavoitteen alitusta. Nousut nousuun -toimenpiteitä jatketaan ja tavoitteita pyritään kirimään. Korjaavat toimenpiteet liittyvät strategian toteutussuunnitelmien etenemiseen.
2. Kuntaosuuksien tarkastelu kuntakohtaisesti vuosittain ja keskipitkän aikavälin (5–7 vuotta) ennusteilla.	Toteutuu	HSL:n rahoitusta ja tilannekuvaa arvioivan ohjausryhmän työn pohjalta HSL on sisällyttänyt kunnittaiset kuntaosuusarviot poikkileikkausvuosille 2030, 2035 Toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2024-2026. Kesäkuussa julkaistavaan alustavaan Toiminta- ja taloussuunnitelman 2025-2027 sisällytetään tarkistettut laskelmat.
3. Joukkoliikenteen infra- ja operointikustannusten kumulatiivisen kehityksen tarkastelu kuntakohtaisesti ja koko HSL-alueen osalta vähintään suurten infrahankkeiden suunnitteluvaiheessa päivitettävillä pitkän aikavälin ennusteilla, jotka tukevat jäsenkuntien hankekohtaista päätöksentekoa.	Toteutuu	Tiedot päivitetään vuosittain kolmen vuoden toiminta- ja taloussuunnitelmajaksolle.

Omistajaohjaustavoitteiden seuranta 3/3

Tavoite 3: Joukkoliikenteen toimivuuden parantaminen ja vastuullisuus.

MITTARIT	ARVIO TAVOITTEEN TOTEUTUMISESTA Q1	LYHYT KUVAUS TOTEUMASTA
1. Suunnitelman laatiminen pandemian liikkumiseen aiheuttamiin muutoksiin sopeutumiseksi.	Toteutuu	Liikenteen suunnittelussa tarjonnan suuntaaminen ja tuottavuuden kehittäminen on osa jatkuvaa toimintaa. Liikenteen sopimusten joustovaroja käytetään jatkuvasti, uudelleen neuvottelulle ei vielä tunnistettu tarvetta. TTS-suunnitelmaan 2024-2026 sisällytettiin koronatuista kertyneitä ylijäämiä palvelutason parantamiseen siellä missä se on kannattavaa ja tehokkain keino matkustajamäärien kasvattamiseksi. Lisätarjonta kohdennettiin tarkemmin liikennemuodoille ja linjoille Liikennöintisuunnitelman 2024-2025 käsittelyn yhteydessä.
2. Alueittainen asiakas- ja asukastyytyväisyys vuosittain.	Toteutuu	Maaliskuun 2024 NPS-luku eli suositteluindeksi oli 38, mikä vastaa hyvää tulosta. Suosittelijoiden osuus kaikista vastaajista oli 51 % ja arvostelijoiden osuus 13 %. NPS-luku nousi hieman verrattuna joulukuussa tehtyyn kyselyyn. Joulukuun NPS-luku oli 37. Suositteluindeksi nousi edelliseen mittaukseen verrattuna Helsingissä (+5). Espoossa ja Vantaalla suositteluindeksi laski hienoisesti. Pitkällä aikavälillä eri kuntien vastaajien suositteluindeksit ovat lähentyneet toisiaan. Vyöhyketarkastelussa NPS-luku nousi edelliseen mittaukseen verrattuna erityisesti Helsingin A-vyöhykkeellä (+8) ja Espoon C:llä (+4). Laskua tapahtui Espoon ja Kauniaisten B:llä sekä D:llä. Markkina-alueiden kohdalla NPS-luku nousi erityisesti etelässä. (ks. Tarkemmin sivu 12)
3. Joukkoliikenteen co2-päästöt vuoteen 2025 mennessä vähintään -90 % verrattuna vuoden 2010 tasoon.	Toteutuu	Päästötavoite on saavutettavissa jakeluvelvoitteen kasvaessa sekä sähköbussien ajosuoritteiden noustessa yli 50 % ajosuoritteista. HSL:n kalustovaatimuksissa on vaatimuksena, että liikenteeseen uutena hankittavien linja-autojen on oltava päästöttömiä sähkö- tai polttokennobusseja. Sähköbussuja on saatu kilpailutuksissa liikenteeseen tavoitteitakin nopeammin. Ennustemme mukaan mukaan co2-päästöt alenevat vuonna 2024 -68 % verrattuna vuoden 2010 tasoon. Vuoden 2025 tavoite on saavutettavissa edellä mainituin keinoin.

Tuottavuusohjelman seuranta 1/2

HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelma sisältää HSL:n tuottavuusohjelman.

Toimenpiteet osa-alueittain	Toimenpiteiden arvioitu taloudellinen yhteisvaikutus v. 2024	Arvioitu kum. Taloudellinen vaikutus strategiakauden loppuun	ENNUSTE TOTEUTUMASTA 2024 Q1	LYHYT KUVAUS TOTEUMASTA
LIPUT, HINNOITTELU JA MARKKINOINTI	n. 20,0 M€	Lisätulo 38,1 M€-130,9 M€	Toteutuu	<p>Hintoja laskettiin keskimäärin 4% verrattuna vuoden 2023 hintoihin. Hintojen aleneminen kohdistui kahden vyöhykkeen, D-vyöhykkeen lippuihin sekä yhden vyöhykkeen lisävyöhykelippuihin. Kokonaisuutena lipputulosten ennustetaan olevan hieman yli vuoden 2023 tason, mutta jäävän hieman alle vuoden 2024 tavoitteen. Vuonna 2024 lisätuloa odotetaan erityisesti koulumatkatuen, koululaismatkojen ja uuden sarjalipputuotteen osuudesta.</p> <p>Vuoden 2024 alusta HSL on aloittanut vahvemman brändimarkkinoinnin. Tavoitteena on houkutella uusia asiakkaita ja vahvistaa olemassa olevien asiakkaiden tunnesidettä HSL-brändiä kohtaan. Työmatkaedun tunnettuudelle on tehty vahvempia kampanjatoimenpiteitä, joille on suunnitteilla myös jatkoa kesän jälkeen. Lisäksi käynnissä nykytilanteen auditointi sekä asiakaspolkujen läpikäynti kasvuun liittyvien mahdollisuuksien ja pullonkaulojen tunnistamiseksi.</p>
OPEROINTI-KUSTANNUKSET JA LINJASTOSUUNNITTELU	Muutosten lipputulovaikutuksia seurataan vuoden 2024 aikana. Alkuvuoden osalta lakkopäivien vaikutus estää arvioinnin.	Säästö 42,6 M€-67,2 M€	Toteutuu	<p>Linjastotarkastelut liikennepalvelun tuotannon tehostamiseksi on tehty esim. Leppävaara, Jätkäsaari, Kehä I, Kirkkonummi ja Siuntio. Muutoksia operointiin on toteutettu vuoden 2024 aikana ja samaa jatketaan syksyllä.</p> <p>Talviliikenteen 2023-2024 tarjonnan suunnittelussa tarjonnan suuntaaminen ja tuottavuuden kehittäminen oli suunnittelun keskiössä. Talviliikenteen 2024-2025 tarjonnassa ylläpidetään osaltaan saavutettuja säästöjä ja toisaalta lisätään tarjontaa strategisiin nousijamäärätavoitteisiin tähtäävillä toimenpiteillä. Junaliikenteen osalta tarjonta on jo sopimuksen minimitasolla (pois lukien nousut nousuun –toimenpiteet).</p>

Tuottavuusohjelman seuranta 2/2

HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelma sisältää HSL:n tuottavuusohjelman.

Toimenpiteet osa-alueittain	Toimenpiteiden arvioitu taloudellinen yhteisvaikutus v. 2024	Arvioitu kum. Taloudellinen vaikutus strategiakauden loppuun	ENNUSTE TOTEUTUMASTA 2024	LYHYT KUVAUS TOTEUMASTA
IT-KUSTANNUKSET JA HANKINNAT	HSL ei ole vielä tehnyt arvioinut taloudellista vaikutusta	Säästö 19,1 M€	Toteutuu osittain	Teknologian kestävä talouden säästötavoitteet tehtiin vertailu ja verrattiin vuoteen 2020. Säästötoimenpiteet on tehty ja lähtötilanteeseen (2020) verrattuna toteutui ~1,5 M€ Jatkossa kehittäminen painottuu digitaalisten palveluiden kehittämiseen ja myynnin keskittämiseen digitaalisiin kanaviin.
MUU SISÄISEN TOIMINNAN TEHOSTAMINEN	HSL ei ole vielä tehnyt arvioinut taloudellista vaikutusta	Säästö 8,4 M€ Lisätulo 0,6 M€	Toteutuu	Toimitilojen keskittämisellä on saavutettu säästöjä, jotka ovat toteutuneet aiempina vuosina. Henkilöstösuunnitelma vuodelle 2024 on laadittu keskittymällä osaamisen muutostarpeisiin . Suunnitelmassa arvioitiin sekä omien resurssien että ostopalvelujen tarve.

HSL:n omien strategisten tavoitteiden toteuma-arvio

Strateginen tavoite	Mittari	Tilinpäätös 2023	Ennuste OVK 1-2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Kohti päästötöntä joukkoliikennettä	CO2-päästöt	-63 % vrt. 2010 taso	-68 % vrt. 2010 taso 	-76 % vrt. 2010 taso	-90 % vrt. 2010 taso
Joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa	Nousut	344 milj.	364 milj. 	375 milj.	400 milj.
Kustannustehokas joukkoliikenne	Matkustajakilometri-kustannus pl. infra	0,28 €/km	0,30 €/km 	0,27 €/km	0,25 €/km
Tasapainoinen talous	Tulot yhteensä (ilman tukia* ja kuntaosuuksia)	410 M€	409 M€ 	402 M€	400 M€
	Kuntaosuus (ilman koronatukia)	52,7 %	57,2 % 	56,5 %	50-55 %*

*ilman koronatukia, perustuet huomioitu

*Tavoite ei PKS-omistajaohjaustavoitteiden mukainen

Nousijamäärät 1-3/2024

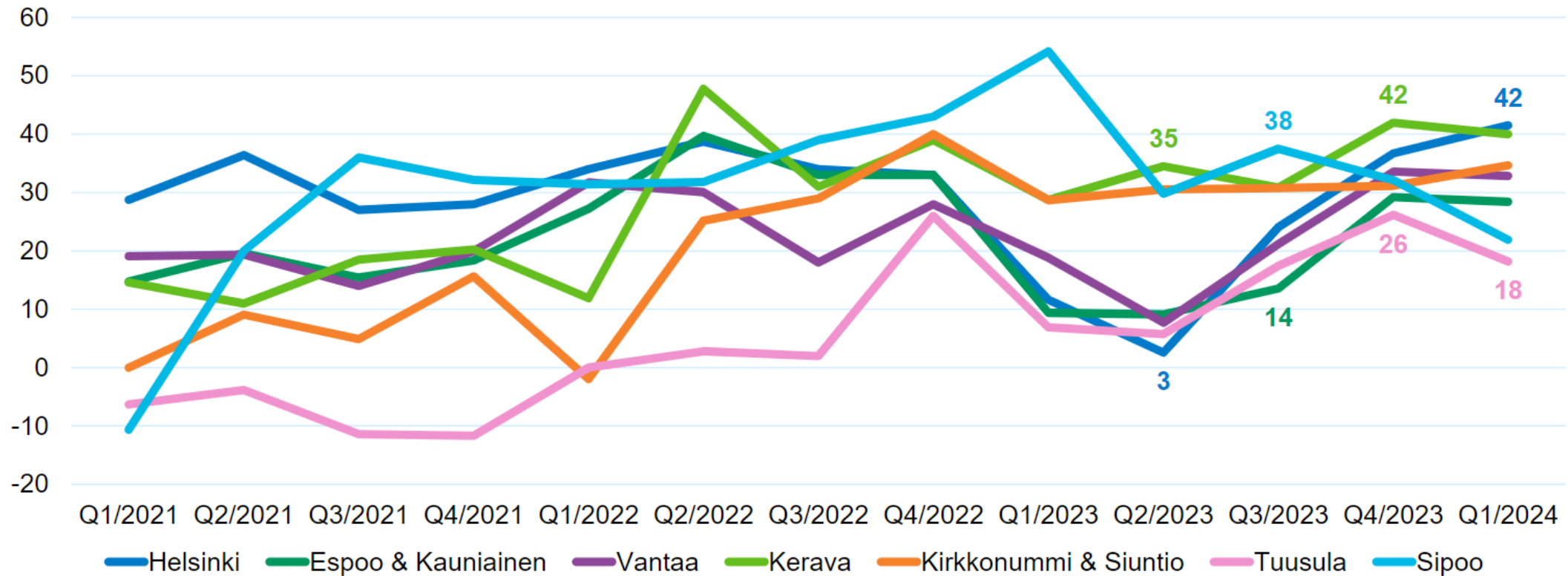
- Raportointikaudella yhteensä 89,552 M nousua (tavoite 96,870 M nousua)
- Nousijamäärät jäivät 7,6 % (7,318 M nousua) alle tavoitteen

Nousijamäärätavoitteet M								
	Metro	Ratikka	Pikaratikka	Junat	Bussit	Runkobussit	Lautta	Yht.
1/2024	7,200	4,100	1,100	5,300	10,900	3,700	0,084	32,384
2/2024	7,100	4,000	1,000	5,100	10,000	3,400	0,084	30,684
3/2024	7,600	4,400	1,300	5,300	11,100	4,000	0,102	33,802
4/2024	7,600	4,300	1,300	4,600	10,300	3,600	0,162	31,862
5/2024	7,400	4,200	1,200	4,500	10,200	3,700	0,207	31,407
6/2024	4,300	4,000	1,000	4,100	7,800	3,300	0,324	24,824
7/2024	3,200	3,600	0,800	3,700	7,000	3,100	0,369	21,769
8/2024	4,700	4,500	1,200	4,900	9,500	4,100	0,338	29,238
9/2024	7,700	4,400	1,500	5,700	10,600	4,200	0,174	34,274
10/2024	8,300	4,600	1,700	6,300	11,300	4,400	0,133	36,733
11/2024	8,000	4,500	1,700	6,500	11,100	4,300	0,113	36,213
12/2024	6,900	4,400	1,400	5,500	9,800	3,700	0,109	31,809
Kumulat.	80,000	51,000	15,200	61,500	119,600	45,500	2,200	375,000
Nousijamäärät, toteumat M								
	Metro	Ratikka	Pikaratikka	Junat	Bussit	Runkobussit	Lautta	Yht.
1/2024	7,025	4,084	1,020	5,138	9,654	3,825	0,084	30,830
2/2024	5,984	3,579	0,792	4,590	8,251	3,333	0,097	26,626
3/2024	7,199	4,275	1,109	5,410	9,905	4,073	0,125	32,096
4/2024								
5/2024								
6/2024								
7/2024								
8/2024								
9/2024								
10/2024								
11/2024								
12/2024								
Kumulat.	20,208	11,938	2,921	15,138	27,810	11,231	0,306	89,552

Suositteluindeksi (NPS) asuinkunnan mukaan

Suositteluindeksi nousi edelliseen mittaukseen verrattuna Helsingissä (+5) ja Kirkkonummella & Siuntiossa (+4). Laskua tapahtui erityisesti Sipoossa (-10) ja Tuusulassa (-8). Pitkällä aikavälillä eri kuntien vastaajien suositteluindeksit ovat lähentyneet toisiaan.

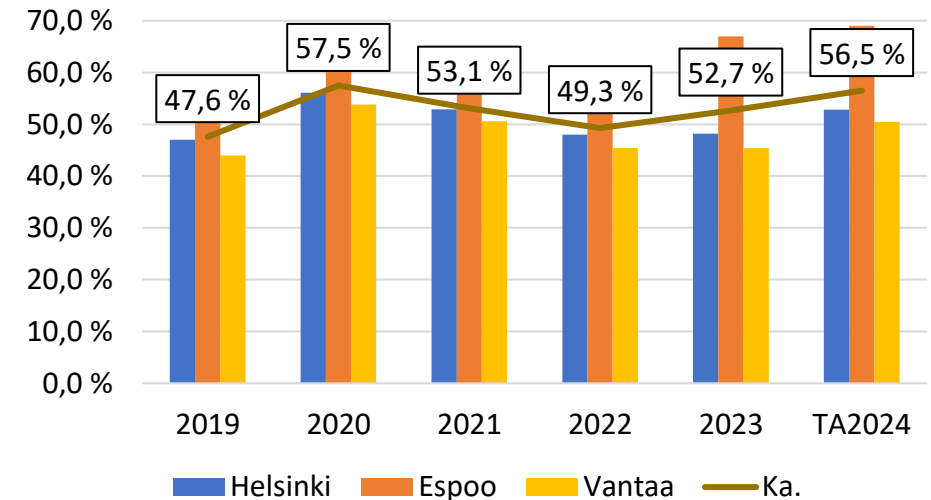

Tunnusluvut tarkastelujaksolta

Sitovat erät-	TA2024, euroa	Toteuma 1-3 /2024	Ennuste 2024
Toimintamenot	908 746 000	208 680 873	907 340 000
Investointimenot	23 479 000	4 899 878	25 479 000
Kuntaosuudet vähennysten jälk.	476 614 000*	119 153 502	512 078 000**
<i>Helsinki (%)</i>	(52,8%)		Ennuste OVK1/2024: (54,5%)
<i>Espoo (%)</i>	(69,0 %)		(69,6 %)
<i>Vantaa (%)</i>	(50,5 %)		(49,9 %)

Muut tunnusluvut	TA2024, euroa	Toteuma 1-3 /2024	Ennuste 2024
Toimintatuotot	878 943 000	214 463 022	886 134 000
Lipputulot	385 000 000	91 274 171	377 810 000
Operointikustannukset	609 492 000	135 644 883	607 158 000

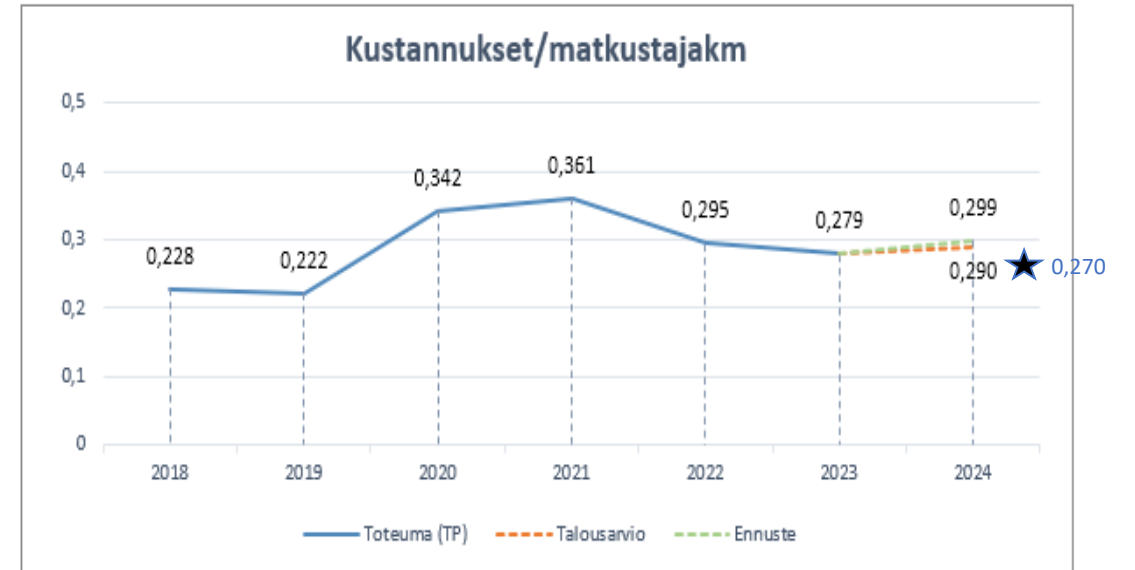
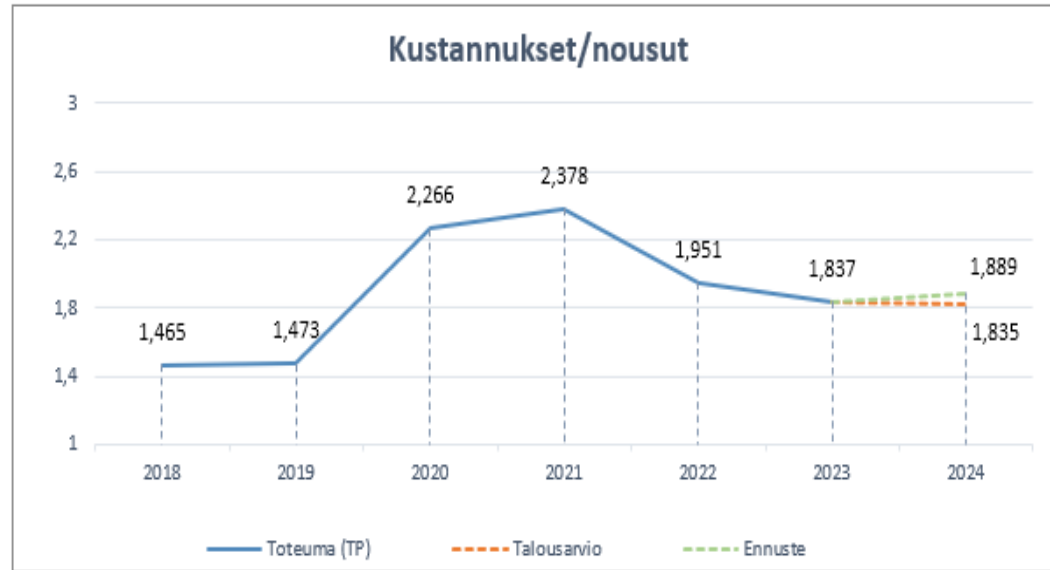
Subventiotasot

* TA, jonka mukaan kuntaosuudet laskutetaan.

** Ennuste kuntaosuudesta (laskutus TA:n mukaisena, vuodelta kertyvät yli-/alijäämät huomioidaan TTS-valmistelussa seuraavalla 3 vuodella kuntaosuutta vähentävänä tai lisäävänä eränä)

Tuottavuuskehitys (kokonaiskustannukset pl. infrakustannukset)

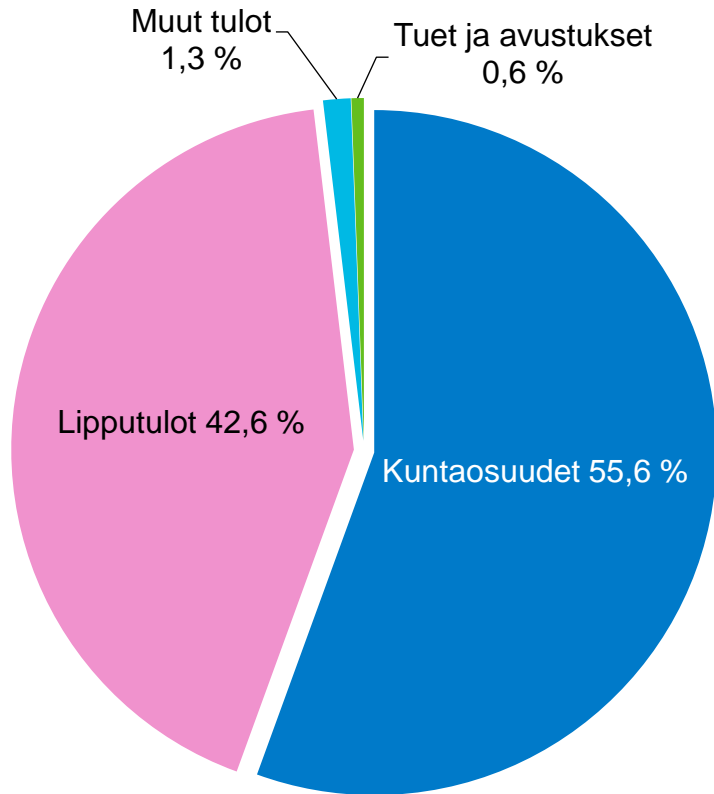

★ = tavoite

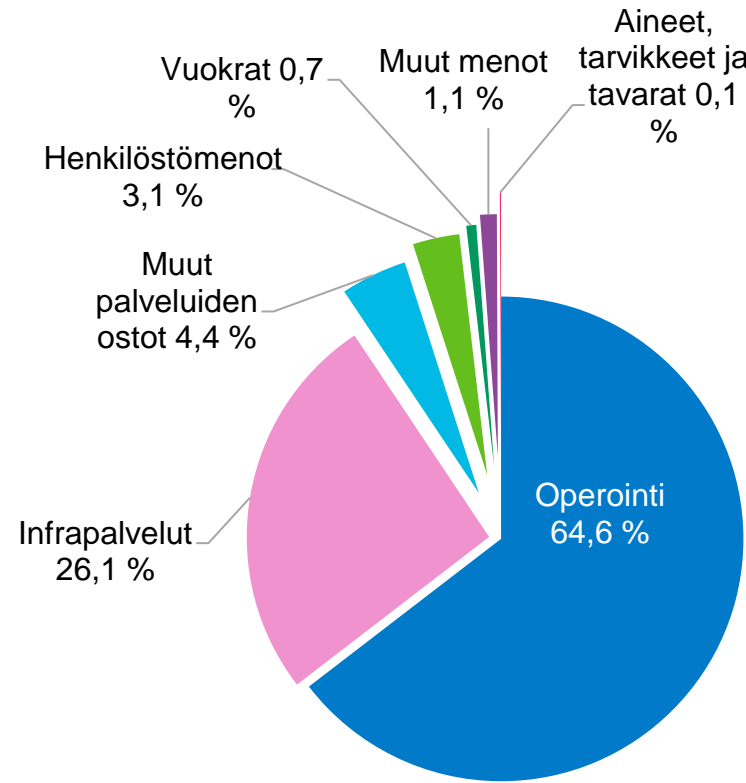
- Kustannustehokkuus on parantunut vuodesta 2021 vuoteen 2023 sekä nousijamäärissä että matkustajakilometreissä mitattujen kustannustehokkuusmittareiden valossa
- Tuoreen ennusteen mukaan vuonna 2024 kustannustehokkuus kuitenkin heikkenee hieman edelliseen vuoteen sekä talousarvioon nähden
 - Ilmiön taustalla on nousijamääräennuste, joka ennusteessa laski suhteessa enemmän kuin kokonaiskustannukset

Toimintatuottojen ja toimintakulujen jakautuminen 1–3/2024

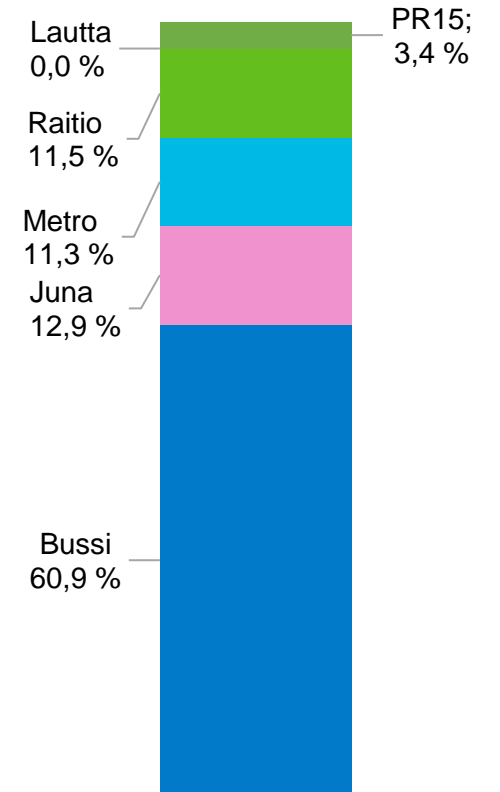
Toimintatuottojen jakauma 1-3/2024

Toimintakulujen jakauma 1-3/2024

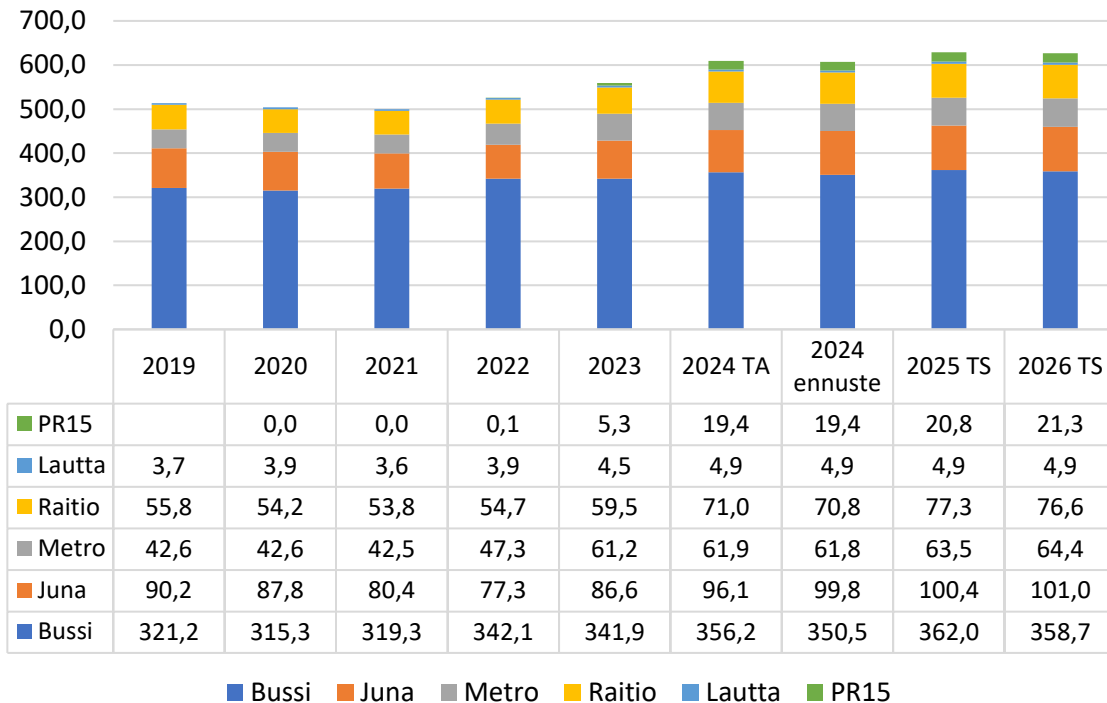
Operointikustannukset yhteensä 135,6 milj. euroa, joista

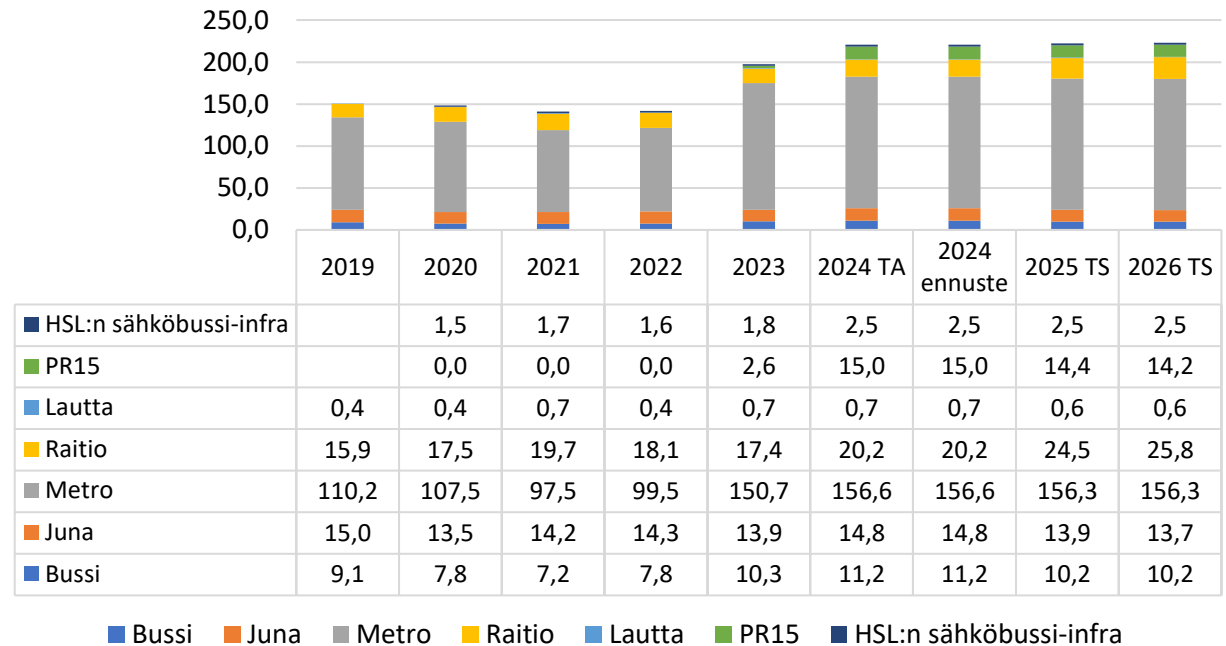
Operointikustannusten ja infrakustannusten kehitys

Operointikustannukset

Infrakustannukset

Taseen tunnuslukujen kehitys

	Ennuste 2024	2023	2022	2021	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	-	48,2 %	39,1 %	13,2 %	5,5 %	50,3 %
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	-	13,6 %	15,3 %	16,0 %	19,4 %	10,4 %
Velat ja vastuut, % käyttötuloista	-	6,8 %	8,2 %	7,6 %	10,2 %	7,5 %
Kertynyt yli-/alijäämä, M€	64 929	100 429	70 412	8 353	-5 833	65 223
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	47 €	72 €	51 €	6 €	-4 €	49 €
Lainakanta 31.12., M€	28 948	34 211	39 474	44 737	50 000	0 €

Olennaiset nostot HSY:n toiminnasta raportointikaudella 1-3/2024

- Keskeisten omistajaohjaustavoitteiden toteutuminen:
 - HSY:n strategisena päämääränä on kestävä talous, eli nettovelanoton nollaaminen strategiakauden aikana sekä tehokas ja taloudellinen toiminta. Kvartaalin ennusteen mukaan tähän tavoitteeseen päästään jos asiakasmaksujen kehitys, toiminnan käyttömenot ja investoinnit toteutuvat suunnitelman mukaan.
 - **Toimintamenot/asukas ennustetaan toteutuvan** strategisen tavoitteen mukaisesti vuonna 2024, mutta toimintaympäristöön sisältyy merkittäviä epävarmuuksia.
 - **Ennuste kierrätysasteeksi vuodelle 2024 on 47 %**, joten omistajaohjaustavoitteeseen 52 % v. 2024 ei ennusteta pääsevän.
 - HSY:n omassa toiminnassa ja ulkoisissa palveluissa syntyvien kasvihuonekaasupäästöjen ennustetaan laskevan tavoitteen mukaisesti. Nykyisellä kehityksellä **HSY:n hiilineutraalius-ohjelman v. 2024 tavoitteet tullaan saavuttamaan** huomioiden suunnitellut ja käynnistetyt päästövähennystoimet ja –projektit.
 - **HSY:n asiakastytyväisyyden ennustetaan pysyvän korkealla tasolla.** Kvartaalilla saatiin uudet tutkimustulokset Sortti-asiakkaiden (4,6/5) sekä asiakaspalvelukeskuksen (4,1/5) asiakastytyväisyydestä.
 - **Laskuttamattoman veden osuuden ennuste on 21 %.** Tavoite on erittäin haastava, vaikka aktiivisia toimenpiteitä tehdään jatkuvasti. Strategiakauden investointitason avulla ei pystytä silti saneerausvelan kasvua taittamaan vaan verkoston kunto heikkenee.
- HSY:n taloudellinen tilanne
 - 1-3/2024 osalta toimintakate oli yli 9 milj. euroa vertailuvuotta 2023 vahvempi.
 - Alkuvuonna 1-3/2024 toiminnan ja investointien rahavirta oli investointien kausivaihtelun johdosta 22,6 milj. euroa positiivinen ja nykyisiä lainoja onnistuttiin nettona lyhentämään. Vieraan pääoman määrä pieneni kaudella 1-3/2024.
 - HSY:n investoinnit olivat 1-3/2024 maltillisella tasolla, koko vuoden osalta ennuste on ennallaan.
 - HSY on laatinut 20-vuotiset vesihuollon ja jätehuollon investointisuunnitelmat talousmalleineen. Aineistoa käsitellään kevään aikana HSY:n hallituksessa, ja toimitetaan myöhemmin omistajakaupungeille lausunnoille. HSY on käynnistänyt alustavan TTS 2025-2027 suunnittelun. Suunnitelma käsitellään HSY:n hallituksessa kesäkuussa 2024 ja lähetetään sen jälkeen omistajakaupungeille lausunnoille.

Omistajaohjaustavoitteiden seuranta 1/3

Tavoite 1: Tuottavuuden nousu vähintään 1,5%.

MITTARIT	ARVIO TAVOITTEEN TOTEUTUMISESTA Q1	LYHYT KUVAUS TOTEUMASTA
1. Tuottavuusohjelman toimeenpano, toiminnan selkeä suuntaaminen perustehtävään ja investointiohjelman mitoitus sekä muut tarvittavat toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi ja velkaantumisen hillitsemiseksi sekä taksojen maltillisiksi korotuksiksi.	Toteutuu	HSY:n strategisena päämääränä on kestävä talous, eli nettovelanoton nollaaminen strategiakauden aikana sekä tehokas ja taloudellinen toiminta. Hankintojen kehittäminen-projektissa on selvitetty HSY:n mahdollisuudet siirtyä ns. kategoriapohjaiseen hankintojen johtamiseen. Lisäksi on selvitetty, millainen säästöpotentiaali voisi HSY:n hankinnoissa löytyä. Prosessijohtamisen kehittämisen projektissa on uudistettu HSY:n prosessikarttaa. Sähköisen asiointin hanke eteni suunnitellusti ja saataneen käyttöön vuoden 2024 aikana. Lisäksi HSY:n yhteisissä tilaisuuksissa on kannustettu jokaista kustannusten hallintaan sekä nostettu esiin taloudellista näkökulmaa. Toteuma- ja ennusteprosessia on kehitetty muun muassa mallintamalla 20-vuotista investointiohjelman rahoitustarvetta. Vuoden 2024 lopulliseen talousarvioon tehtiin merkittävä rahamääräinen sopeutus yhteisten palvelujen talousarviosuunnitelmaan syksyllä 2023.
2. Toimintamenot e/asukas (tavoitetaso 148 e/asukas)	Toteutuu	Ennustetaan toteutuvan strategisen tavoitteen mukaisesti, mutta toimintaympäristöön sisältyy merkittäviä epävarmuuksia. Ennuste toteumasta 146 e/asukas.

Omistajaohjaustavoitteiden seuranta 2/3

Tavoite 2: Ympäristövastuullisuuden lisääminen.

MITTARIT	ARVIO TAVOITTEEN TOTEUTUMISESTA Q1	LYHYT KUVAUS TOTEUMASTA
1. Yhdyskunta- ja kotitalousjätteen kierrätysaste vuosittain, tavoitetaso 2024: vähintään 52 % (vuoden 2025 tavoitetaso 54 %)	Ei toteudu lainkaan	Ennuste kierrätysasteeksi vuodelle 2024 on 47%. Vuoden 2023 luku saadaan 09/2024 johtuen laskennan ulkoisista tiedonlähteistä. Vuonna 2023 toteutettiin biojätteen erilliskeräyksen laajennusprojekti Espoossa, Kauniaisissa ja Kirkkonummella, ja valmisteltiin 2. vaihetta (Vantaa ja Helsinki). Laajenemisesta on viestitty eri kanavissa, tilaisuuksissa ja kompostointikurssein. Aihealueen viestinnän ja neuvonnan vaikuttavuuden kehittäminen aloitettiin, ja lajittelun lisäämiseen tähtäävän asukasaktiivimallin laajentaminen käynnisty. Erityisesti kotitalouksissa syntyvien tuottajavastuun alaisten jätteiden (paperi, pakkaukset, muovi, paristot, sähkölaitteet, renkaat) osalta tarvitaan toimivaa yhteistyötä HSY:n ja tuottajayhteisöjen välillä asetettujen kierrätystavoitteiden saavuttamisessa.
2. Kasvihuonekaasupäästöjen määrä HSY:n omassa toiminnassa ja ulkoisissa palveluissa. Tavoitetaso 2024: enintään 92 000 t CO2-ekv	Toteutuu	Ennuste toteumasta 2024 on noin 85 000 tCO2-ekv. Keskeisin päästölähde on jätevedenpuhdistuksessa muodostuva typpioksiduuli. Viikinmäen aktiivilieteprosessin khk-päästöjen hallintatoimiin on panostettu paljon, ja vakavaa toimintahäiriötä ei ole päässyt syntymään. Toisaalta sekä kaatopaikan ja erityisesti jätevedenpuhdistuksen prosessipäästöissä on nähty merkittäviäkin vuosittaisia vaihteluita, joten ennuste saattaa vielä muuttua.
3. Hiilineutraaliusohjelman toteuttaminen hiilineutraalisuustavoitteeseen 2030 pääsemiseksi.	Toteutuu	Nykyisellä kehityksellä ohjelman v. 2024 tavoitteet tullaan saavuttamaan huomioiden suunnitellut ja käynnistetetyt päästövähennystoimet ja -projektit (mm. biokierrätyksen kehittämishanke, energiatehokkuustoimet, fossiilisten energialähteiden käytön vähentyminen laitoksilla ja kuljetus- ja työkonetehtävissä, jätevedenpuhdistamoiden typpioksiduulipäästöjen hallintatoimien testaus ja käyttöönotto). Seudullisen ilmastotyön hankkeissa ja yhteistyössä tuetaan mm. energiamurrosta ja ilmastokestävän kaupunkiseudun kehittymistä.

Omistajaohjaustavoitteiden seuranta 3/3

Tavoite 3: Vesi- ja jätehuollon toimivuuden parantaminen

MITTARIT	ARVIO TAVOITTEEN TOTEUTUMISESTA Q1	LYHYT KUVAUS TOTEUMASTA
1. Asiakasryhmä- ja toimintokohtainen asiakastyytyväisyys vuosittain.	Toteutuu	HSY:n asiakastyytyväisyyden ennustetaan pysyvän korkealla tasolla. Kvartaalilla saatiin uudet tutkimustulokset Sortti-asiakkaiden (4,6/5) sekä asiakaspalvelukeskuksen (4,1/5) asiakastyytyväisyydestä. Vuonna 2024 strategisena kärkihankkeena on lanseerata uusi sähköinen asiointikanava OmaHSY, joka sujuvoittaa HSY:n kanssa asiointia. Sortti-asemien palveluiden monipuolistamista ja laajentamista suunnitellaan v. 2024.
2. Laskuttamattoman veden osuus verkostoon pumpatusta vesimäärästä, tavoitetaso 2024: enintään 19 %.	Ei toteudu lainkaan	Ennuste vuodelle 2024 on 21 %. Vuotovesien vähentämisen osalta talousvesiverkoston vuotoveden vähentämiseen tähtäävä toimenpideohjelman toteutus on käynnissä. Piilovuotoja etsitään aktiivisesti hyödyntäen aluemittausjärjestelmää ja niitä korjataan kohdekohtaisesti. Vesihuollon investointiohjelma sisältää tavoitteita, joiden myötä vesijohtoverkoston vuotoisuutta pystytään vähentämään. Strategiakauden investointitason avulla ei pystytä silti saneerausvelan kasvua taittamaan vaan verkoston kunto heikkenee.

Tuottavuusohjelman seuranta

Strategian painopiste	Strateginen päämäärä	Mittari	Tavoitetaso 2024	Ennuste 2024
Kestävä talous	Tehokasta ja taloudellista toimintaa	Toimintamenot eur/as/v	148 eur/as	Ennuste 2024: 146 eur/as
	Tasapainoinen talous	Lisävelka eur/as/v*	41 eur/as	Ennuste 2024: 36 eur/as
		Laskuttamattoman veden osuus verkostoon pumpatusta vesimäärästä	Enintään 19 %	Ennuste 2024 : 21%

Lisävelka lasketaan kahden edellisen vuoden asukaskohtaisen lainan erotuksena: Luvut sisältävät Vesihuollon ja Jätehuollon pitkäaikaiset lainat.

HUOM. Toteuma- ja ennusteluvun laskentakaava muutettiin vastaamaan strategialukujen laskentatapaa.
 Vanha kaava: $(\text{velka}(v2) - \text{velka}(v1)) / \text{asukasmäärä}(v2)$
 Uusi kaava : $\text{velka}(v2) / \text{asukas}(v2) - \text{velka}(v1) / \text{asukas}(v1)$.
 Vuositasolla muutos on noin 17-20 eur/asukas.

Tuottavuusohjelman keskeisten vuoden 2024 toimenpiteiden eteneminen ja niiden taloudelliset vaikutukset

Toimenpide	Eteneminen	Taloudellinen vaikutus
Hankintatoimen kehittämien	Hankintojen strateginen kehittämisen tavoitteena on tehdä hankintoja mahdollisimman tehokkaasti synergiaetuja hyödyntäen. Ensimmäisessä vaiheessa kartoitettiin hankintojen säästöpotentiaali ja mahdolliset tehostamistoimenpiteet. Samalla ryhdytään selvittämään ja valmistelemaan kategoriapohjaiseen hankintaan siirtymistä.	Vuoden 2024 alussa säästöpotentiaaleja on tunnistettu kategorioittain.
Prosessien kehittäminen	Prosessijohtamisen kehittämisen projektissa on uudistettu HSY:n prosessikarttaa. Työn on aktiivisessa työstövaiheessa. Määrittelyssä on myös prosessien omistajuudet. Projektissa luodaan menetelmät prosessikehittämiselle ja prosessipoikkeamien hallinnalle. Pilotoinnilla varmistetaan menetelmän toimivuus.	Suurin osa vaikutuksista liittyy toiminnan sujuvoittamiseen ja tehostumiseen. Rahamääräistä arviota taloudellisesta vaikutuksesta ei pystytä tekemään työn tässä vaiheessa.
Digitalisaation hyödyntäminen	Investointikokonaisuuden hallinnan ja seurannan työkalu saatiin täysimääräisesti käyttöön. Sähköisen asiointin hanke eteni suunnitellusti ja saataneen käyttöön 2024. Jätekuljetusten toiminnanohjausjärjestelmä eteni ja saataneen käyttöön vuoden 2024 aikana.	Digitalisaatio mahdollistaa tuottavuuden parantamisen useilla eri mekanismeilla. Tuottavuusohjelmassa tunnistetaan digitalisaatiohankkeet, joilla tuotetaan lisäarvoa liiketoimintaan.
Kustannustietoisuudella johtaminen	Kustannustietoisuuden johtamisen ytimenä on parantaa ennuste- ja seurantaprosesseja talouden tilanteen läpinäkyvyyden parantamiseksi ja suunnittelun tarkentamiseksi. TTS-prosessissa taloudellisia tavoitteita on korostettu. Lisäksi HSY:n yhteisissä tilaisuuksissa on kannustettu jokaista kustannusten hallintaan sekä nostettu esiin taloudellista näkökulmaa.	Syksyllä 2023 tehtiin merkittävä rahamääräinen sopeutus (2,55 Meur, 10%) yhteisten palvelujen talousarviosuunnitelmaan vuodelle 2024.

HSY:n tuloslaskelma 1-3 2024

x 1000 euroa	TOT	ENN	TA	Enn vs TA	TOT	TP
	1-3/2024	2024	2024	Ero	1-3/2023	2023
TOIMINTATULOT	113 932	445 541	446 331	-790	101 757	421 658
Myyntituotot	111 708	436 378	437 164	-785	99 618	413 036
Kuntaosuudet	1 172	4 689	4 689	0	1 121	4 486
Muut tuotot	1 052	4 473	4 478	-5	1 018	4 136
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	669	1 953	1 953	0	408	2 565
TOIMINTAMENOT	-48 521	-212 667	-212 694	28	-45 280	-205 000
Henkilöstömenot	-13 176	-54 660	-54 655	-5	-11 596	-54 846
Palvelujen ostot	-25 719	-115 648	-115 494	-154	-22 392	-108 787
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 548	-33 626	-33 714	88	-6 901	-31 309
Pakollisten varausten muutos	150	8 153	8 153	0	150	6 237
Muut toimintakulut	-3 228	-16 886	-16 984	99	-4 541	-16 295
TOIMINTAKATE	66 080	234 827	235 589	-762	56 886	219 223
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-20 913	-84 716	-84 691	-25	-18 732	-76 026
VUOSIKATE	45 167	150 111	150 898	-787	38 154	143 197
POISTOT	-36 869	-150 145	-150 145	0	-35 700	-155 942
TILIKAUDEN TULOS	8 298	-34	753	-787	2 454	-12 745
VARAUSTEN MUUTOKSET	16	65	65	0	28	113
TULOVEROT	0	0	0	0	-377	1 018
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	8 314	31	818	-787	2 105	-11 614

2024 1-3 osalta toimintakate oli yli 9 milj. euroa vertailuvuotta vahvempi.

2024 1-3 oli 8,3 milj. euroa ylijäämäinen

HSY:n 2024 toimintatuottojen odotetaan jäävän 0,8 milj. euroa talousarviosta, muuten ennuste linjassa talousarvion kanssa.

HSY:n rahavirtalaskelma 1-3 2024

HSY RAHOITUSLASKELMA

x 1 000 euroa	TP 2023	TOT 1-3 2024	TA 2024
Tulorahoitus			
Vuosikate	143 197	45 167	138 021
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-5 218	-150	-11 313
Investoinnit			
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-191 659	-22 422	-206 541
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6 123	22	750
Investointien korjauserät	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-47 557	22 616	-79 083
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	160 000	60 000	160 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-81 415	-12 487	-74 854
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-18 000	-62 000	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-13 330	-9 676	0
Rahoituksen rahavirta	47 256	-24 163	85 146
Rahavarojen muutos	-302	-1 547	6 063
Rahavarat jakson lopussa	10 257	8 710	6 830
Rahavarat 1.1.	10 559	10 257	767

Vaikka HSY:n taloussuunnitelma näyttää ylijäämäistä tulosta 2024-2026, velkaantuminen jatkuu, mutta hidastuu strategian mukaisesti.

Alkuvuonna 2024 1-3 toiminnan ja investointien rahavirta oli investointien kausivaihtelun johdosta 22,6 milj. euroa positiivinen ja nykyisiä lainoja onnistuttiin nettona lyhentämään.

- Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin 60 milj. euroa
- Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 12,5 milj. euroa
- Lyhytaikaisia lainoja lyhennettiin yhteensä 62 milj. euroa

HSY:n investoinnit olivat 1-3 2024 maltillisella tasolla, koko vuoden osalta ennuste ennallaan

x 1000 euroa	TOT	ENN	TA	ENN-TA	TOT*
	1-3/2024	2024	2024	eur	2023
Vesihuolto	20 276	184 000	184 000	0	161 721
Jätehuolto	2 010	21 874	21 875	-1	22 665
Seutu- ja ympäristötieto	14	470	470	0	225
Johto, talous ja strateginen ohjaus	2	260	260	0	709
Asiakkuudet ja viestintä	0	0	0	0	8
Tukipalvelut	98	2 075	2 075	0	207
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	22 400	208 679	208 680	-1	185 536

HSY:n TASE – vieraan pääoman määrä pieneni kaudella 1-3/2024

	TOT 1-3/2024	TP TP 2023		TOT 1-3/2024	TP TP 2023
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
Pysyvät vastaavat	2 841 429	2 855 898	Oma pääoma	776 375	768 059
Aineettomat hyödykkeet	16 262	16 327	Peruspääoma	505 000	505 000
Aineelliset hyödykkeet	2 642 625	2 657 028	Muu oma pääoma	2 570	2 570
Sijoitukset	182 542	182 542	Edellisten tilikausien yli/alijäämä	260 489	272 103
			Tilikauden yli/alijäämä	8 314	-11 614
Vaihtuvat vastaavat	85 934	76 455			
Vaihto-omaisuus	2 256	2 225	Poistoero ja varaukset	1 552	1 568
Saamiset	74 969	63 973			
Rahat ja pankkisaamiset	8 710	10 257	Pakolliset varaukset	41 415	41 565
			Vieras pääoma	2 108 023	2 121 160
			Pitkäaikainen vieras pääoma	1 951 578	1 891 573
			Lyhytaikainen vieras pääoma	156 445	229 587
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 927 364	2 932 353	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 927 364	2 932 353

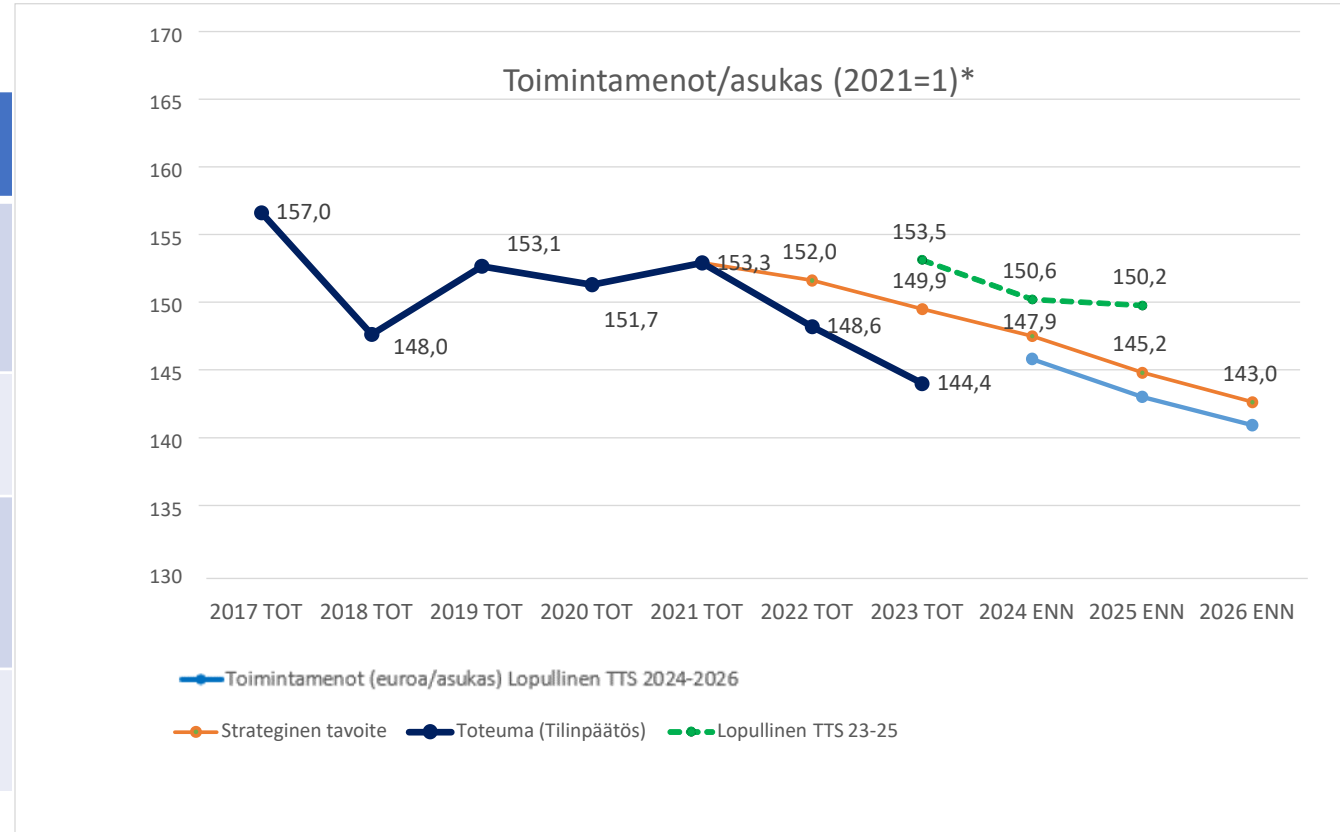
Taseen tunnuslukuja	31.3.2024	TP 2023
Omavaraisuusaste, %	26,6 %	26,2 %

Tunnuslukujen seuranta

Tuottavuuden ennustetaan kehittyvän oletetusti

Sitovat erät	TA 2024, euroa	Tot. 1–3/2024	Ennuste 2024
Jätehuollon investointimenot (netto)	21 875 000	2 010 000	21 874 000
Jätehuollon toimintamenot	87 081 000	20 945 000	86 614 000
Vesihuollon Investointimenot (netto)	184 000 000	20 276 000	184 000 000
Vesihuollon toimintamenot	124 385 000	26 873 000	124 385 000

Lisätietoja

- PKS-raportoinnista vuonna 2024 vastaa Vantaan kaupunki.
- Yhteystiedot: konserniohjaus@vantaa.fi